

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCJ CAŁEY ROSSYJ.

w WILNIE V. S. 31. LIPCA 1861 ROKU WE SRZODE

z Petersburga V. S. 19. Lipca.

Kinburnskiego pólku dragonii Szef General Lieutenent Muller 2. na własną prośbę dla słabosci zdrowia uwolniony od służby. IMPERATOR Jmc oświadczył raczył ukontentowanie pólku leibkirasjerów JEY IMPERATORSKIEY Mci Podpółkownikowi Kozyrskiemu za porządne przystawienie skarbowych do niego koni. Od armii General Major Xiaże Dolhorukow 4. naznacza się Szefem Kinburnskiego pólku dragonii. Komisarz watskiego etatu wojenni Konsyliarze, Akinin, Polniew otrzymali rangę General Majorów. Tegoż etatu Komissionerowie 7. klasy, Durow, Tarasow 1, Jwanow, Nowikow zostali Konsyliarzami wojennymi; tegoż etatu Komissioner 6. klasy Hclucow na własną prośbę dla choroby uwalnia się od obowiązku z rangą General Majora. General Major Xiaże Urusow przylety w służbę do armii. Zmarli: Konsyliarz Collegium Admiralicji General Major Machotin; Kapitan Archangelskiego portu General Major Sukin, wymazana się z rang listy. General Major Talizin 3. przylety w służbę do armii. Od armii Półkownik Sierhejew naznacza się Inspektorskim Adjutantem u Generala infanterji Xazgoja Galcina. Naznaczeni Komendantami: Pskowskiego pólku dragonii Półkownik Krasnokutski; 8go artylleryi regimentu Półkownik Stawicki na miejscu Półkownika Innatiewa; Półkownik Hartog batalionowym w Saratowie na miejscu Półkownika Łodofznikowa. Oświadczone Najwyższe ukontentowanie za porządne przyprowadzenie rekrutów, Inspektorskiemu Adjutantowi Cesarzewicza Wielkiego Xiazca KONSTANTYNA; Majorowi Łagoda. Nadworny Konsyliarz Bidberg znajdujący się przy Ługańskiej ludwisarni, został członkiem ekspedycji tachunkowej w Collegium górniczem, i wyższy stopień otrzymał.

z Wiednia 29. Lipca.

W noc z d. 26. na 27. Arcy Xiaże Maximilian, Elektor Colofski; Biskup Munsterski; Wielki Mistrz Kawalerów Krzyżackich; Strzy Cesarza Jmci, najmłodszy z synów s. pr. Maryi Teresy w 45. roku wiak swój zakończył. Ta śmierć niespodziana ważnem jest dla Rzeczy zdarzeniem w okolicznościach terażniejszych; Arcy Xiaże Karol zostaje Wielkim Mistrzem; Arcy Biskupstwo Colofskie i Biskupstwo Munsterskie podyda przez elekcyę miejscowych Kapitał. — W armiach Austriackich zmniejszył się znacznie kazań liczbę koni armatnych i bagazowych, co nowym jest dowodem za trwałością pokoju; Cesarz Jmc wiele tysięcy rózdać zalecił między uboższych darem wiesniaków, którzy swoje przez wojnę stracili. — Listy Constantino polskie donoszą o złączeniu się Wielkiego Wezyra z Kapitanem Bafzą, o zwycięztwie przez nich odniesionem nad Francuzami, bez wyrażenia jednak dnia i okoliczności, o niewątpliwej nadziei rychłego wzięcia Cairu; o przejętym nakoniec statku, na którym General Menou do Europy wiadomość przysyłał o smutnem położeniu woyska swojego. — Już się stało cosmy przewidzieli; zmyslone było zawarcie się w twierdzy Widdińskiej Palswana Oglou; nie bez celu to czyni; wszystko buntownikowi poszło według chęci. Na odgłos o niedostatku w mieście zy-

wnosci, amunicji, nieukontentowaniu żołnierza, rospaczy Wodzów, Bafzowie okoliczni zprawdzają woyska Sultanskie; nastąpiło wnet się Widdinu opasanie. Po kilkonasto dniowem zamknięciu zaufani Palswana przyjaciele i rycerstwo gromadami do obozu Turckiego przechodzić zaczyna, twierząc iż gnącego odstępują buntownika; ten zaś upatrzewszy pomyslną porę, gdy najwięcej ciężyli się nadzieją bliskiego tryumfu Bafzowie, z resztą pozostałego w twierdzy lu-u wycieczkę czyni; powstała tegoż czasu zmyslona zbiegowie w liczbie kilku tysięcy; wzięci we dwa ognie Ottoman pierzocheli; oboz im zabrano, blokadę uniesiono, część więkzszą żołnierza wybito; ucieczką rzadki ratować się potrafił.

Różnoie po drogach Turckich nie ustaly; krótka radość handlujących była. Karawan z Belgradu niedawno wystany do Saloniki zrabowali łotrowie w bliskosci Nisy. — Z Paryża pilzą, że Konsul Buonaparte nie wprzod chce wysłać Konsyliarza Stanu Champagny w Poselstwie do Wiednia, aż Posel Cesarzski do niego przybedzie; na tę dostoyność przeznaczonym jest Graf Filip Cobenzl. — General Lieutenent Lichtenberg w dotychczas swoich bliskoty stolicy zamordowanym został, przez angielskie i niemiejskie służących jego w więzieniu tymczasem osadzono. — Lord Paget nowy Ambasadör Brytaunii Wielkiej wkrótce tu jest spodziewany; czeka w Palermo na pasport potrzebny do przejazdu przez Włoską ziemię od Generala Murat. — Arcy Xiaże Karol wybiera się w podróż do Tyrolu oglądać mając twierdże graniczne. — Ociec S. odebrałszy z Paryża depesze od Kardynała Gonsalvi, zupełnie jest uspokojony; mając pewną nadzieję, że rząd Francuzki odstąpić zechce niektórych warunków przez Posła Cacaull podanych; nadto część więkzszą woysk Republikanckich ma rychlo ustępować z krainy Rzymskiego do granicy Cisalpińskiej.

z Londynu 27. Lipca.

Po długiem oczekiwaniu rząd podał do wiadomości rapporta z Egiptu odebrane. Pisze Wielki Wezyr do Kapitana Bafzy, ten do Lorda Keith, ten znowa do Lorda Elgin, ten jeszcze do Lorda Minto, ten nakoniec do Lorda H. wkesbury; że d. 10. Maja Francuzkie woyska z Cairu wyszły przeciw Turkom; Wezyr z kawalerją potkał nieprzyjaciół, i przynuszył powracać do stolicy; zadanych o tem przypadku niema szczegułow. 12. Maja Kapitan Bafza z dobytego przez się Rahmanie wyciągnął do Cairu, mając łącząc się z Wezyrem pod Belbeys. Następujący za armią zprzymierzeńców General Hutchinson, przy pomocy gromad Arabskich, miał zabrać 500. wielbladów Francuzom, i 600. żołnierza wyslanego do Alexandryi, gdzie wielki niedostatek panował na wszystko. Angielscy Wodzowie wtargnawszy wgiab Egiptu postrzegli wielkie mieszkańców nieukontentowanie ku Republikantom. Admiral Blankett 6. Maja do Lorda Keith napisal, iż wkrótce z Indji Wschodniej do Suez przyda znaczne posilki pod sprawą Generala Baird, Półkowników: Wellesley i Murray. Skorośny Damiette zdobyli, 700. Francuzów pod Burlos siadło na okręta,

chcąc do Ojczyzny żeglować; wszystkich Lord Keith zatrzymał; ten Admirał pisał do Constantinopola w d. Maja 23. Generałowi Belliard w bitwie z Wezyrem Koptowie pomagać mieli. Zadziwia się tutaj za publiczność, że gdy przez Constantinopol dość częste z Egiptu rapporta przychodzą, żadnych prosto morzem nie dają Lord Keith i Hutchinson; Tureckim powieściom wierzyć nie kazały pisma urzędowe w Paryżu.

Jest pogłoska że Lord S. Helens przysłał już ratyfikacją umowy d. 17. Czerwca zrobionej; natenczas gdy dzieło Poselskie potwierdzi Król Jmć, będzie można coś mówić o warunkach pewnego. W nagrodę pracy pożytecznej wielu narodom, Lord ma otrzymać dostojność Graffa Królestw Unią złączonych. — Gdy negocjacje z Francją przewloką, nie zdają się rokować skutku pomyślnego; papiery u nas spadać poczęły. — Ze wszystkich krajów zboża wiele do portów Angielskich przybyło; Canada między innymi przysłała miar 500. tysięcy; chleb jednak codziennie droższym się staje. — Z rejestrow Parlamentowych wiadomo, iż od r. 1794. do 1800. za zgodą i pozwoleniem Izby Niższej zapłaćiliśmy na subsidia: Królowi Pruskiemu 500. tysięcy; Portugalskiej Koronie 370. tysięcy, Rosji 370. tysięcy; Elektorowi Bawarskiemu 150. tysięcy; Cesarzowi Jmci 8. millionów 150. tysięcy; co wszystko razem nie ułoży 13. millionów FS. gdy zaś rzecz jest nie wątpliwa, żeśmy na ląd Europejski podczas teraźniejszej wojny rewolucyjnej przesłali więcej 34. millionów FS. 21. million rozdał Ministrowie sami bez dołożenia się zgromadzenia Prawodawczego. — Z Ameryki północnej piszą, że córkę Wice Prezydenta Stanów P. Burr piorun zabił. — Z Portugallii neutralne okręta przywiezły bardzo wiele sprzętów należących kupcom naszym; warunki jednak pokoju w Badajoz podpisanego nie są ogłoszone. — W Irlandyi rząd zaciągnął kilka regimentów pionierskich; te mają być użyte w spokojną chwilę do otworzenia gościńców, które w tym Królestwie, przez góry najbardziej i lasy, są nieprzebyte.

Flotta w Dunquerque coraz się pomnaża; niektóre statki w drodze przez naszych atakowane, potrafiły jednak schronić się pod baterie lądowe, później wiatrem pomyślnym na wyznaczone stanowisko zapłynęły. — Lud Portugalski głośno narzekał na Generała en chef armii królewskiej Graffa Goltz, który nie czyniąc przyzwyczajonego oporu nieprzyjacielowi, stał się przyczyną traktatów ucizłych. Ministrowie Souza i Pinto za wojnę byli; lecz przygotowania do niej nie uczyniono żadnego. Pierwszy przez Posła Frere zapytany, jakie są warunki traktatowe; wymówił się ich niewiadomością. Skatzył się o to Poseł Regentowi; zakończono spory zaręczeniem uroczystym, że kupcy Angielscy o własność swoją leką się nie powinni.

z Paryża 17. Lipca.

Nie mając ważnych wiadomości zagranicznych aniż domowych, kładniemy godne uwagi polityczne pisma, dzieła jak słyhać Konsula r. Minister Angielski Windham, powiada, oświadczył w Parlamencie, iż Anglia pokój z Francją podpisując, ma zatrzymać kraje podczas wojen lądowych przez się za morzem podbite. Gdyby Francya za tém izła zdaniem, Wenecya, Styrya, Carinhia, Carniola, Istria, Dalmacya, do niej należałyby od r. 1797; półowa Rzeszy Niemieckiej, Neapol, po Lunewilskim traktacie. Batawowie, Cisalpini, Szwajcarowie oraz ziem naszym za wojowani, byłiby wcieleni do RPEj, dziś Portugallia Prowincya Hiszpańska stać się powinna; co gdyby nastąpiło, krótkie byłoby panowanie Anglików. Lecz Francya ma już część zdobytych swójej trzymać; resztę poświęcono równowadze Europejskiej; życzymy w pokój z narodami, które pokój obiorą z nami. Niech tak uczynią Anglicy; Holandya, Cisalpini, Szwajcarzy niepodlegli, Neapol

i Portugallia z rządu Mocarstw nie wymazane; uwolniliśmy 30. millionów podbitego ludu 5. tylko millionów zatrzymując przy sobie, w nagrodę 4. millionów któremi Dóm Austryacki ludność Państwa pomnożył na półnoey. Lecz Windham nie lepiej zna politykę jak wojnę, nie widząc że Ojczyzna jego dziś podobna jest do armii walczącej po stracie kilku z nią zprzymierzonych. Nowych Anglicy nieprzycioł dostali. Obojętne Mocarstwa jeszcze pokoju nie podpisały. Bitwa pod Copenhagą stoczona, inne zajęte skutki pociągnąć miała. Floty Angielskie dotąd z Bałtyckiego morza nie ustąpiły. Król Pruski Hannover trzyma; i zawsze trzymać powinien. według rezultatu Angielskiej, nie oddawania co się raz wzięło.

Los tego Elektoratu w traktacie Lunewilskim przewidziany nie był; nie należy do Xiążęcia Duchownego, ani też jest świeckiego własnością Pana; lecz Brytańskiego Monarchy, który oddał niechce się znać za członka Rzeszy. Lecz Anglia stracił Hannovera, i 1. milliona FS. rocznego ztamtąd dochodu, który dziś maskarb Pruski, nagrodziła sobie łupieństwem wysp Donskich. Gdyby Europa rządili ludzie do Windhama podobni w sposobie myślenia, wojna niesmiertelną byłaby; lecz narody tak rządzone prędko byłyby podbite. Nowe Ministerium Londyńskie wtenczas prawdziwą skłonność ukazuje do pokoju, gdy poda warunki dogadzające powszechnym interesom, zachowując równowagę między narodami. Dziś największym jest interesem Anglików odstąpić układowi niegodziwego, który kazał im wszystko wcielić do Monarchii zbyt rozległej, co w 4. częściach świata podbili. Nieprzystoi do rady przyjmować mężów ludzkosci nieprzyjaznych, zapalczywych, i ślepych; inaczey wojny niesmiertelne będą na świecie; lecz dla nauki i poprawy lepij byłoby oddalonych od oyczyzny wysłać na okręta, ażeby co jest morze poznali, albo na pustynie Arabii, albo wreszcie na jakie boiowisko w dzieć spotkania, niech przynajmniej widzą co jest niebezpieczeństwo, a nie będą zaręczani, skorem i w pospólnym drugim na krwawę mordę; iżeli wszelkiej czułości w feru nie potłumili; ludzkosć zapewne do nich przemówi. Jazesmy się nauczyli z doświadczenia, że ludzie najgłośniej wołający o wojnę nieskończona w posiadzeniach gminnych, Sejmach, Parlamentach, Konwencyach; chorze są i nikczemni, co blasku oręza znieść nie mogą; porzyciwy narażają się na znoszenie wojennych trudów w głębokim milczeniu, dla dobra Ojczyzny; mową zaś i pismem skłania narody poróżnione do zgody, sprawiedliwości, braterskiego połączenia.

Drugie pismo jest odezwa do narodu Francuzkiego w d. 14. Lipca; tu zawiera się osnowa rewolucyjnych dzieł. „Dzień 14. wiecznie pamiętny będzie dla Francuzów; przywrócił równość, ugruntował moralność, wytepił zastarzałe przesady, dał obywatelskie prawa, niepodległość i wolność osobom prywatnym, narodowi całemu znaczenie i powagę. Przedtem zasługa w pogardzie, cnota i geniusz w zapomnieniu i ohydzie; los urodzenia znaczył najwięcej. Przedayne urzędy samym bogactwem drogę otwierały do znaczenia i chwaly; toż mówić o Pasterzach; i dla tego rzadkie u nas cnoty, rzadkie zasługi prawdziwe; rolnicy uciążliwą dziesięcinę płacili; fundusze pobożne dla ubogich poświęcone od przodków cnotliwych, odrodni potomkowie marnowali na zbytek, przepych i swawolę z powszechnym zgorznięciem. Los Plebanów opiekany; lud dźwigał iarżmo lenne; polowanie, rybołówstwo zakazane pod ciężkimi karami; lecz ucisków rozlicznych wyliczać nie trzeba; w świeżym u każdego są pamięci. Rząd stracił powagę i szacunek u postronnych; zapewniwszy Batawów o protekcji, odstąpił ich przed najeźdźcą Pruskim; ogłosił przed światem straszny w skarbie nieład; zwołał próżno znaczniejszych Panów. Nastąpił gorszący przypadek Kardynała de Rohan. Wolałszy o reformę, zgromadzili się na zjazd walny mężowie najoświeceni w narodzie; odrodzili się Gallacje. Cokolwiek z doświadczenia długiego widzieliśmy niedogodnym, znie-

sło konstytucyjne zgrupowanie; tytuł obywatelski zaczął być znanym; inne zgasty, talentom i cnotom otwarte do zasługi pole; wolność sprawowania obrządków religii każdemu nieokreślona. To wszystko i jeszcze więcej dał Francuzom dzień 14 lipca; lecz niestała jest szczęśliwość ludzi na świecie.

Powstają u Francuzów domowe zamieszania; górę wzięły szkodliwe namiętności; dobro powszechne w zapomnienie poszło; uformowały się partye, zginął porządek panował nierząd. Zjawili się prawa rewolucyjne, odjęto własność każdemu, zniknęła religia, spustoszone Kościoły, Kapłanów mordowano. Wściekły i szalony Jakobinizm zasiada na tronie; u niego braterstwo na śmiertelnych teatrach, wolność w więzieniach, równość pośród okropnych mordów. Po upadku nieznośnej tyrańni nastąpił rząd słaby Dyktatorów, podług konstytucyi roku 3 RPtey; nie podobna było w czasie krótkim wytepić wszystkie fakcye; chciano więc dla utrzymania równowagi, ażeby jedne z drugimi ciągle walczyły; duch obywatelski wygasł; przymuszone pożyczki handel tamowały; drzał niewinnie czytając o zakładnikach, prawo; kolumny ruchawe Provincjom się przykrzyły; tysiące Francuzów uciekli od przesładowania za granicę; oglądać ich nie mogły kraje Oczyszczone; Dyktoryat osadę Cayenne zaczęli obywatelami zaludniać; niesprawiedliwość wzburzyła wiele Departamentów na zachodzie, odnawia się wojna domowa. Wszystko naprawił d. 8 Listopada; odzyskał naród, co w d. Lipca 14 zdobył; zmiesione prawa mesedziwe, odwołani wygnanci, ślady Wandalizmu zatarte, miasta z ruin powstały; otworzylismy Kościoły, wolność obrządków religii poświęcona, przesładowanie kapłanów koniec wzięło; zaczęliśmy kopać użyteczne kanały; ufundowaliśmy szpitale, ożywił się handel, rekodziela, przemysł, i rolnictwo. Wojskową karność wstrzeszono, nieprzyjaciół od brzegów Renu i Venu odparty; armie rezerwowe na hasło honoru narodowego stworzone; przebyliśmy niedostępne góry; w Marengo Włochy i Szwajcary uwolnione od Austryaków. Cztery batalie w Niemczech wygrane zaprowadziły nas pod Wiedeńskie mury. Szukał i otrzymał pokój zwyciężony, rozwiązała się koalicja; rząd w szczęściu pomarkowany znalazł przyjaźń i przyмирzeńców za granicą, ugruntował powagę narodu, rozszerzył jego dzierżawę.

Concilium Francuzkie wyrok swój przywrócić mający spokojność i jedność narodowi zawarło w 10 punktach. 1. Ociec S. jest głową Kościoła, któremu cześć i posłuszeństwo wiążą się. 2. Za chwalebny przodek przykładem chwałą Oycowie Kanony dawne, na których gruntu się wolność Kościoła Francuzkiego. 3. Wierność i posłuszeństwo ustanowionemu rządowi jest powinnością wypływającą z prawa Boskiego i przyrodzonego. 4. Przykazanie względem czci Rodziców zawiera obowiązek kochania Ojczyzny, bronienia onej od nieprzyjaciół, posłuszeństwa prawom krajowym, i znoszenia ciężarów publicznych. 5. Te obowiązki powszechne obywatelom duchowni dla przykładu pierwsi dopełniać powinni. 6. Każdy rząd ma prawo wyciągać po duchownych niejakiej za wierność pokuty. Kto mówi żeicy dać rządowi nie może bez pozwolenia Papieżkiego, wpada w błąd przeciwny słowu Bożemu, podaniu Ojców, przykładom SS. niebezpieczny dla domowej spokojności, szkodliwy nawet interessom S. Stolicy; kto według tego błędu czyni, bunt podnosi. 7. Obietnica wierności konstytucyi RPtey zawiera w sobie wierność czynną i bierną, to jest nie tylko stosowania się do ustanowionego porządku, ale też pracowania nad onego zachowaniem. 8. *Dystynkcyje* czyli *restrykcyje mentalne* przeciwko brzmieniu i duchowi teyże obietnicy nie mogą być pogodzone z charakterem i poczciwością. 9. Rzecz jest przeciwną moralności odwoływać wykonaną raz obywatelską przysięgę; już zaś jest dyssymulacją zdrady pełna popisywać się według potrzeby, raz z uczynioną obietnicą posłuszeństwa rządowi, drugi raz z odmienieniem onej. 10. Duchowni przed ludem

wykładać pilnie mają zasady posłuszeństwa rządowi należnego; Concilium wyda osobną na to naukę.

Trzeba cokolwiek powiedzieć o d. Lipca 14. Zebrało się wielu ciekawych nawet z odleglejszych Provincji; tak dalece że na polu Elizejskim i miejscach do obchodu przeznaczonych liczone 600 tysięcy osob. Z rana Bona-partie rewii odbywał 9 tysięcy żołnierza; leibgardya nad wszelki wyraz okazała; dziwnie manewrowała; okrzyki: niech żyje Konsul, nieustanne przez dzień cały. Po paradzie Konsul rozdał nowe sztandary niektórym batalionom; przysięgnicie, rzekł, tyoerze, że te znamiona RPtey dochowacie. Nastąpiły powinszowania Senatowi, prawodawców, Trybunów; przybyli Parlamentarjowie Vincent, Aspres, Grunn, i Litt; Lucchesini Munchausen, Stolberg, Wernigerode, Marchesalchi OO. Aldini, Sertelloni, Generał Lecchi, &c. Nastąpił wielki obiad na osob 240, gdzie Konsul częstował Kardynała Gonsalvi, Ambassadorów, Generałów, Senatow, Prefektów &c. Na polach Elizejskich trzy były wielkie teatry, dwie ogromne do tańców sale, Kościół Grecki drzewem oliwnym, cytrynowym, pomarańczami, kwieciami otoczony; kilka bram tryumfalnych; muzyka liczna i wybrana; kosztowało to million rządowi; spektakle bez opłaty; z arami ciągle strzelano; wieczorem powszechna iluminacya; fajerwerk nie cały się zapalił dla deszczu, kilka balonów poleciało; na jednym Garneriu w 3 godzinach mil ubiegł 15. Powszechnie radości żaden przypadek nie zamieszał.

Statek Lodi to tysięcy liwów otrzymał w nadgodę odprawionej żeglugi z Egiptu. — Wyrachowali Inżynierowie, iż naprawa portu Anvers 4 miliony liwów kosztować będzie. — Flotylla RPtey polaczyły się już w Dunquerque; 25 tysięcy żołnierza lądowego jest w tym porcie; na wyprawę nie wpróż odważyc się mamy, aż płytkie statki w Brest i u Batawów zgromadzone przybędą do brzegów Flandryjskich. — Papiery nafce podniosły się 8 procentami. — Słychać że Konsul ratyfikował traktat Portugalski; weźmiemy od nieprzyjaciela 20, millionów; inne warunki nie wiadome. Armia S. Cyr została na strazy Lizbony i innych portów; druga co teraz przez Bayonne i Perpignan wkracza do Hiszpanii, użyta będzie do oblężenia Gibraltaru. Graf Goltz porzuciwszy służbę Portugalską, udać się ma do Danii — Narzekają Officerowie nasi, że Sycylia nie dochowuje traktatu podpisanego w Florencyi; w bieżącej częstokroć do jej portów statki Angielskie, którym wodę i żywność mieszkaniec dostarczają zwykli. D. 15. Kardynał Gonsalvi podpisał z rządem Francuzkim umowę; religia Katolicka zupełnie przywrócona narodowi; skarb publiczny pensye duchownym opłacać będzie, co się zaczęło za trzy miesiące; albowiem trzeba rzecz całą dać do rozważy prawodawcom.

z Constantinopola 25. Czerwca.

Ostatnie wiadomości z Egiptu dochodzą d. 2. t. m. nie ma nic lepszego o wzięciu Cairo, lecz to pewna iż niedaleko stolicy Wielki Węzr złączył się z Kapitanem Bafzą; pierwsiy sam jeden nie zaczynać nie chciał przeciwko Francuzom, determinowanym bronić zamków do upadku. Zaden do nas rapport nie przyszedł o wylądowaniu w Suez Anglików, i złączeniu się Generała Baird z wojskiem Ottomańskim. D. 18. Maja 5. tysięcy Turków mężnie walczyło przeciw równey Francuzów liczbie; przyczał pod koniec najzym z odsieczą Wezry; a nieprzyjaciół cofnąć się musiał. Między Republikantskimi Wodzami niezgodę postrzeżono, z której korzystać nie zaniedbała zprzymierzająca. Alexandria w smutnym jest położeniu, świadcząca to listy przez Francuzów pisane. Eskadra Gantheauma widziano d. 12. Czerwca niedaleko Cap Spartivento; miał w Otranto i Brindisi wojsko zabierać celem nalechania Ottomańskich Provincji nad morzem Adryatyckim; jest nadzieja, że Admiralf Warren zlewu zaradzi: Lord

Elgin znaczne summy z Londynu odebrane posłał dziś do floty i armii Egipskiej; tam Anglicy mieli znaleźć wodę po niektórych miejscach kopiąc nie głęboko; co jednak nie zapobiegło chorobom w obozie. Szwedzcy Inżynierowie, którzy flotę Otomańską na dobrym stopniu postawili budując nam piękne okręta; wszyscy powracają do Ojczyzny po 6. letniej pracy; jeden został u nas Rhode.

z Hagi 28. Lipca.

Spodziewamy się wielkich tu odmian za powrotem z Paryża Generała Angereau. Po wszystkich miastach i portach RPtey pilnie zbierają maytków do floty. W Osnabruck d. 13. powstał rozruch przez żołnierza usmierzonej wiele osób życie utraciło. Podobny przypadek równie skutki w Dalseldorf sprawił. Admirał de Winter nigdy dostatecznie wychwalonym być nie może. Daendels karność wojskową u Batawów zażyczył w armii lądowej; ten między maytkami i morskim żołnierzem. Przez kilka tygodni dla przykładu i porządku ciągle bawił na okrętach nie wysiadając prawie na ląd; w Texel i Helvoetsluys; teraz przybył do nalfzej stolicy, dla wzięcia u Dyrektorów ostatnich instrukcyi; każą albowiem nam rozumieć, że flota batarska wyndzie pod żagle wprzód niżeli Angielska wzmożni się okrętami z morza Bałtyckiego spodziewanemi.

D. 21. Goniec nadzwyczajny dziś z Paryża wiadomość przyniósł, że Konsul Buonaparte ratyfikował pokój z Portugalczykami. Minister wojenny Cambier nie mogąc się zgodzić z Generałem Angereau, pragnął otrzymać dyktando; lecz Dyrektorzy na to nie chcą pozwolić. Fryzlandem Francuzkim u nas będą miara i waga jednostajne. Uzbieramy wielką liczbę fregat i lekkich siatek, które poydą z czasem do Dunquerque.

z Madrytu 2. Lipca.

Xiążę Pokoju przysłał obszerny raport Królowi Jmci o kampanii swojej i pokoju w Badajoz podpisanym. Wylicza naprzód wszystkie trudności jakie znalazł w zgromadzeniu wojska, założeniu magazynów, wypłacie żołdu, oporządzeniu ekwipażów, co nie łatwo się stać mogło, gdy skarb wpróżniony, kredyt mały. Lecz obywatelska gorliwość, rycerzów ochota wszystko ułatwiła; 50. dni kommanderując Xiążę, dokończył dzieło wielkie. Wojna właściwie trwała od 20. Maja do 6. Czerwca; zdobyliśmy Hiszpani rozległą Prowincyą; poddały się zwycięzcom twierdze niektóre; 11. zabranych sztandarów Wódz przed Tronem składa. Podpisali pokój Portugalczycy lękając się wtargnienia wojsk Francuzkich; porty ich Anglikom zamknięte; już odtąd towary zakazane, przez Portugalią do granic Hiszpańskich nie wnidą. Żywna Prowincya Olivença, własność nacza, Estremadurę zasłaniać będzie. O innych warunkach traktatu nie nierzekł Generalissimus; wierność, karność, stateczność żołnierza Hiszpańskiego wysoce pochwalił, i polecił względem Naywyższym.

Od brzegów Menu 22. Lipca.

Pokazało się, iż zamiast 5 tysięcy Austryaków ledwie kilkadziesiąt wkroczyło do wyższego Palatynatu na obcięcie dóbr lennych; żadnej bitwy z Bawarczykami nie było. Słychać iż Departament Renu i Mozelli ma być zgaszony; powiaty onego do innych się przyłączą. W Wenecyi i po wszystkich portach nad morzem Adryatyckim rząd Austriacki zakazał dawać Anglikom amunicyą. W powiatach Włosko Szwajcarskich niespokojne są umysły; część wielka ludu pragnie do Cisalpinów należeć; już nawet zgotowano insurrekcyą w kraju powszechną; rząd wszystko wysledził. Grisoński Can-

ton do RPtey wcielony ma ogłem według ostatniego rachunku 98 dusz tysięcy. Arsztoż wani w Bareuth emigranci zamyslać mieli o wskrzeszeniu wojny domowej w Ojczyźnie; tym końcem utrzymywali korespondencyą przez Hagę, Bruxelles, Paryż z Szefami Vendeyczyków i Szuanów.

Od rządu Gubernińskiego Litewskiego ogłasza się, iżby życzący kupić z Licytacyi publiczney opisane za wexlową pretensyą Szlachcianki Powiatu Wileńskiego Puzyniney miodową karcznię z dalszą przy niej drewnianą budowlą, ogrodem i sianożęcią, młyn drewniany wodny o dwóch kamieniach, i jeden dym z trzema dufkami płci męzkiej, i z takową żeńskiej, położenie mające w 10. wiorstach od miasta Wilna, czyniące intraty roczney 4300. złotych Poltawali dla konkurencyi i targu w rządzie Gubernińskim Litewskim sami przez siebie, lub przez Plenipotentow prawnie umocowanych, w terminach pierwszym 30. Julii, drugim 10. Augusti, i trzecim 10. 7bra bieżącego Ru. — Datt Julii 5. dnia 1801. Roku.

w Wileńskim mundurowym magazynie za mostem zielonym w Klasztorze dawniej Snipisim Piarów, przedawane będą z targu publicznego różne rzeczy brakowane, jako to: skurzałe, szersziane, płócienne; chcący one kupić mogą stawić się na pomienionym miejscu d. 2. 6. 10. Sierpnia rano od godziny 9. do południa.

Wyfzły w Drukarni Jana Jasińskiego Rozwagi o Konduktorach, dla ustrzeżenia się od piorunow; dostać można w Xięgarniach, W.W.XXZy Piarow, Akademickiey, i t. d.

Od Brzeskiej pogranicznej straży ogłasza się, ażeby służący w półku wojska Dońskiego Kozaczego i półku kozak Jastrebow, i Pitu Grodzień. miasteczka Krynek żyd Gierszon Jewelewicz; także Gubernii Wołyńskiej, wsi Ostrowa Xiądz Bohdanowicz stawali do pomienionej straży, nieodmienne w terminie czteromiesięcznym celem wysłuchania Dekretu, dwaj pierwsi w sprawie o konfiskacie przystawionych przez Jastrebowa rzeczy pomienionego Jewelewicza, a ostatni w sprawie o naydzionych przez Strażnika Dobrowolskiego na granicy jego różnych rzeczach. Julii 10. dnia 1801 R.

Donosi się Publiczności, iż Fryderyk Hornowski zostając w stanie Małżeńskim z Heleną z Paszkiewiczow Hornowską; już od dziewiętnastu lat tę swoją żonę opuścił. — Na żądanie Małżonki swojej, gdyby przed Nowym Rokiem 1802, nie stawił się w Birżach przed Ministerium tamtejszym Ewangelickim Reformowanym, za umarłego miany będzie.